

**REPUBLIKA SRPSKA
GRAD DERVENTA
GRADONAČELNIK
GRADSKA UPRAVA
ODJELJENJE ZA PRIVREDU I
DRUŠTVENE DJELATNOSTI**

Derventa, Trg oslobođenja br.3, 74400 Derventa Tel: ++387 53 315 161, Faks: ++387 53 315 184, e-mail:
derv.pri@gmail.com

INFORMACIJA
o poslovanju privrede na području Grada Derventa
u 2021. godini

Derventa, juna 2022. godine

1. UVOD

Informacija o poslovanju privrede na području Grada Derventa u 2021. godini urađena je u skladu sa programskim zadacima vezanim za rad Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti Gradske uprave Grada Derventa u 2022. godini.

Odjeljenje za privredu i društvene djelatnosti je, koristeći raspoložive izvore, sačinilo ovu Informaciju. Za izradu Informacije korišteni su podaci Agencije za posredničke, informativne i finansijske poslove „APIF“ a.d. Banja Luka, Poreske uprave Republike Srpske, Područna jedinica Derventa, Spoljnotrgovinske komore BiH, Republičkog zavoda za statistiku, Zavoda za zapošljavanje RS, Filijala Doboj-Biro Derventa, te podaci kojim raspolaže Odjeljenje za privredu i društvene djelatnosti Gradske uprave Grada Derventa.

U Informaciji su sagledani i na odgovarajući način prezentovani rezultati poslovanja privrednih subjekata na području Grada u 2021. godini. Uporedo su praćeni i prikazani rezultati poslovanja u 2020. godini, sa ciljem da se prikaže realno stanje, poslovanje, te kretanje u oblasti privrede i to u domenu ostvarenih prihoda i rashoda, stanja zaposlenosti, te vrijednosti spoljnotrgovinske razmjene.

2. REZULTATI POSLOVANJA PRIVREDE OPŠTINE U 2021. GODINI

2.1. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Podatke o poslovanju (bilanse stanja i uspjeha) Agenciji za posredničke, informativne i finansijske poslove „APIF“ a.d. Banja Luka je dostavilo 196 pravnih lica sa područja Grada Derventa (oblast preduzeća i zadruge).

Prema podacima iskazanim u godišnjim obračunima rezultata poslovanja podnesenim „APIF“- u, pravna lica sa područja Grada Derventa u 2021. godini su ostvarila **ukupne prihode** u iznosu od **610.174.689,00 KM** ili za 25,02 % više u odnosu na 2020. godinu.

Ukupni rashodi iznose **556.426.954,00 KM** što je za 21,52 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Pozitivno je poslovalo 146 pravnih lica, a ostvarena **ukupna neto-dobit** iznosi **52.681.278,00 KM**, što je za 61,55 % više u odnosu na 2020. godinu.

Sa gubitkom je poslovalo 45 pravnih lica, a **ukupan neto-gubitak** iznosi **3.846.454,00 KM**, što je za 6,14 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

Sveukupna neto-dobit derventske privrede ostvarena u 2021. godini (zbir ostvarenih neto-dobiti minus neto-gubitak) iznosi **48.834.824,00 KM**.

Prema dostavljenim podacima kod 5 pravnih lica u 2021. godini nisu zabilježene promjene na žiro-računu.

Pri analizi dostavljenih podataka o poslovanju uočava se da je u okviru pravnih lica koja su dostavila obračune rezultata poslovanja u 2021. godini na području Grada Derventa poslovalo ukupno 196 privrednih društava, od čega su 4 akcionarska društva, a 177 društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

Ostali dio pravnih lica čine zadruge i ustanove (15 pravnih lica).

Struktura poslovnih subjekata koji su dostavili obračune poslovanja za 2021. godinu prema broju zaposlenih je sljedeća:

- 136 poslovnih subjekata imaju od 0 do 9 zaposlenih (mikro preduzeća)
- 45 poslovna subjekta imaju od 10 do 49 zaposlenih (mala preduzeća)
- 11 poslovnih subjekata imaju od 50 do 249 zaposlenih (srednja preduzeća)
- 4 poslovna subjekta imaju preko 250 zaposlenih (velika preduzeća)

Ukupno: 196 poslovnih subjekata

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku prosječna mjesečna neto plata (nakon oporezivanja) po radniku u 2021. godini na području grada iznosila je 871,00 KM.

U sljedećoj tabeli prikazani su ostvareni finansijski rezultati poslovanja pravnih lica na području opštine u 2021. i 2020. godini.

Ostvareni finansijski rezultati poslovanja pravnih lica na području opštine u 2021. i 2020. godini

Tabela br.1

Redni broj	FINANSIJSKI	2021. godina	2020. godina	INDEKS
	REZULTAT	(u KM)	(u KM)	2021./2020.
1	2	3	4	5
1.	Ukupni prihodi	610.174.689,00	488.042.328,00	125,02
2.	Ukupni rashodi	556.426.954,00	457.880.581,00	121,52
3.	Neto-dobit	52.681.278,00	32.608.224,00	161,55
4.	Broj pravnih lica koja su ostvarila dobit	146	132	110,60
5.	Neto-gubitak	3.846.454,00	4.097.903,00	93,86
6.	Broj pravnih lica koja su ostvarila gubitak	45	53	84,90
7.	Broj pravnih lica kod kojih nisu zabilježene promjene na žiro-računu	5	5	100,00
8.	Broj zaposlenih	5.581	5.417	103,02
9.	Ukupni prihodi po zaposlenom	109.330,71	90.094,58	121,35
10.	Ukupni rashodi po zaposlenom	99.700,22	84.526,59	117,95
11.	Neto-dobit po zaposlenom	9.439,40	6.019,61	156,81
12.	Neto-gubitak po zaposlenom	689,21	756,49	91,10
13.	Broj pravnih lica	196	190	103,15

2.2. Preduzetničke djelatnosti – struktura

Prema podacima Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti na području Grada Derventa sa 31.12.2021. godine bilo je registrovano 537 preduzetnika. U odnosu na 2020. godinu broj preduzetnika je veći za 7,40 %.

U sljedećoj tabeli prikazana je struktura preduzetnika prema djelatnostima na području grada sa 31.12.2021. i 31.12.2020. godine:

**Struktura preduzetnika prema djelatnostima
na području grada
(stanje na dan 31.12. 2021. i 31.12.2020. godine)**

Tabela br. 2

Redni broj	Naziv djelatnosti	Broj preduzetnika sa 31.12.2021. godine	Broj preduzetnika sa 31.12.2020. godine	Indeks <u>31.12.2021.</u> 31.12.2020.
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	13	7	185,71
2.	Vađenje ruda i kamena	-	-	-
3.	Prerađivačka industrija	65	66	98,48
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	-	-	-
5.	Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	2	2	100,00
6.	Građevinarstvo	47	34	138,23
7.	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	188	187	100,53
8.	Saobraćaj i skladištenje	32	28	114,28
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	81	82	98,78
10.	Informacije i komunikacije	8	5	160,00
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	2	100,00
12.	Poslovanje nekretninama	1	1	100,00
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	31	27	114,81
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	5	3	166,67

15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	-	-	-
16.	Obrazovanje	8	7	114,28
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	1	1	100,00
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	3	2	150,00
19.	Ostale uslužne djelatnosti	50	45	111,11
20.	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-
21.	Djelatnosti eksteritorijalnih organa i organizacija	-	-	-
	U K U P N O:	537	500	107,40

Prema podacima Poreske uprave Republike Srpske u preduzetničkim radnjama na području Grada Derventa, sa 31.12.2021. godine bilo je zaposlenih ukupno 1035 radnika.

3. ZAPOSLENOST NA PODRUČJU GRADA

Prema podacima Poreske uprave Republike Srpske na području Grada Derventa, sa 31.12.2021. godine bilo je zaposlenih ukupno 6.613 radnika, što je za 3,61% više u odnosu na stanje zaposlenosti u istom periodu 2020. godine (sa 31.12.2020. godine bilo je 6.382 zaposlenih).

U sljedećoj tabeli dati su podaci Poreske uprave Republike Srpske o stanju zaposlenosti po djelatnostima na području Grada Derventa, stanje sa 31.12.2021. i 31.12.2020. godine:

Pregled stanja zaposlenosti po djelatnostima na području opštine Derventa, stanje sa 31.12.2021.

i 31.12.2020. godine

Tabela br.3

Redni broj	Naziv djelatnosti	Broj zaposlenih				Indeks 2021./2020. godina
		Broj zaposlenih 31.12.2021. godine	Učešće u ukupnom broju zaposlenih (u %) 31.12.2021. godine	Broj zaposlenih 31.12.2020. godine	Učešće u ukupnom broju zaposlenih (u %) 31.12.2020. godine	
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	114	1,72	101	1,58	112,87
2.	Vađenje ruda i kamena	7	0,10	8	0,12	87,50
3.	Prerađivačka industrija	2.962	44,79	2.841	44,51	104,25
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	28	0,42	27	0,42	103,70
5.	Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	114	1,72	116	1,82	98,27
6.	Građevinarstvo	151	2,28	137	2,15	110,22
7.	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	1.365	20,64	1.305	20,44	104,59
8.	Saobraćaj i skladištenje	190	2,87	195	3,05	97,43
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane,	187	2,82	189	2,96	98,94

	hotelijerstvo i ugostiteljstvo					
10.	Informacije i komunikacije	39	0,58	37	0,57	105,40
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	44	0,66	48	0,75	91,67
12.	Poslovanje nekretninama	2	0,03	2	0,03	100,00
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	235	3,55	231	3,62	101,73
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	34	0,51	38	0,59	89,47
15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	166	2,51	227	3,55	73,12
16.	Obrazovanje	503	7,61	503	7,88	100,00
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	96	1,45	218	3,41	44,03
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	29	0,43	38	0,59	76,31
19.	Ostale uslužne djelatnosti	63	0,95	66	1,03	95,45
20.	Djelatnost za preduzeća van Republike Srpske	44	0,66	55	0,86	80,00
21.	Neusklađena šifra prema Klasifikaciji djelatnosti RS	240	3,62	-	-	-
	UKUPNO:	6.613	100,00	6.382	100,00	103,61

3.1. Stanje nezaposlenosti

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Biro Derventa, na evidenciji nezaposlenih u Derventi, na dan 31.12.2021. godine bilo je prijavljenih 528 lica, što je za

33,33 % manje u odnosu na stanje u istom periodu 2020. godine. (Na kraju 2020. godine bilo je 792 nezaposlena lica).

Kvalifikaciona struktura nezaposlenih lica evidentiranih 31.12.2021. godine i 31.12.2020. godine data je u sljedećoj tabeli:

**Kvalifikaciona struktura nezaposlenih
prema evidenciji Biro-a za zapošljavanje Derventa
u 2021. i 2020. godini**

Tabela br.4

Redni broj	Stepen stručne spreme	Broj lica na evidenciji nezaposlenih na dan 31.12. 2021. godine	Broj lica na evidenciji nezaposlenih na dan 31.12. 2020. godine	Index 2021./2020. godina
1.	Nekvalifikovani radnici	76	124	61,29
2.	Polukvalifikovani i NSS radnici	6	15	40,00
3.	Kvalifikovani radnici, raznih kvalifikacija	160	267	59,92
4.	Lica sa srednjom stručnom spremom	205	261	78,54
5.	Visokokvalifikovani radnici	4	9	44,44
6.	Lica sa višom školskom spremom	7	7	100,00
7.	Lica sa visokom stručnom spremom	69	97	71,13
8.	Master	1	7	14,28
9.	Magistri	0	0	-
10.	Doktori nauka	0	0	-
	U K U P N O	528	792	66,67

U sljedećoj tabeli prikazano je strukturalno učešće pojedinih kvalifikacija u ukupnom broju nezaposlenih u 2021. i 2020. godini:

**Učešće pojedinih kvalifikacija u ukupnom broju
nezaposlenih u 2021. i 2020. godini**

Tabela br.5

Redni broj	Stepen stručne spreme	Broj lica 2021. godine	Učešće u ukupnom broju (u %)	Broj lica 2020. godine	Učešće u ukupnom broju (u %)
1.	Nekvalifikovani radnici	76	14,39	124	15,65

2.	Polukvalifikovani i NSS radnici	6	1,13	15	1,89
3.	Kvalifikovani radnici, raznih kvalifikacija	160	30,30	267	33,71
4.	Lica sa srednjom stručnom spremom	205	38,82	261	32,95
5.	Visokokvalifikovani radnici	4	0,75	9	1,13
6.	Lica sa višom školskom spremom	7	1,32	7	32,95
7.	Lica sa visokom stručnom spremom	69	13,06	97	12,24
8.	Masteri	1	0,18	7	0,88
9.	Magistri	0	0	0	0
10.	Doktori nauka	0	0	0	0
	UKUPNO	528	100,00	792	100,00

Pri analizi starosne strukture nezaposlenih uočava se da je najveći broj nezaposlenih u starosnoj dobi u kojoj je čovjek radno najsposobniji (u 2021. godini 191 lice ili 36,17 % prijavljenih je u starosnoj dobi od 30 do 50 godina).

4. SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA OPŠTINE DERVENTA U 2021. GODINI

Prema podacima Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine obim spoljnotrgovinske razmjene Grada Derventa u 2021. godini iznosio je 636.882.000,00 KM, od čega je **izvoz iznosio 333.075.000,00 KM, a uvoz 303.807.000,00 KM**. U odnosu na 2020. godinu Grad Derventa je u 2021. godini ostvario izvoz veći za 12,28 % , dok je ostvareni uvoz veći za 20,75 %.

U 2021. godini Derventa je u izvozu Regije Doboje, koji iznosi 853.851.000,00 KM učestvovala sa 39,01 % , a u uvozu Regije Doboje, koji iznosi 675.545.000,00 KM, sa 44,97 %.

Pokrivenost uvoza izvozom za Grad Derventa u 2021. godini je 109,63 %.

Grad Derventa je u 2021. godini učestvovao sa 7,19 % u izvozu Republike Srpske (izvoz RS iznosi 4.632.009.000,00 KM), a sa 5,23 % u uvozu Republike Srpske (uvoz RS iznosi 5.806.659.000,00 KM).

Grad Derventa je u 2021. godini učestvovao sa 2,33% u izvozu Bosne i Hercegovine, a 1,41% u uvozu BiH.

Izvoz je najvećim dijelom ostvaren u sljedeće zemlje: Austrija, Njemačka, Italija, Francuska, Slovačka Republika, Hrvatska, Mađarska, Srbija.

Uvoz u Grad Derventa u 2021. godini najvećim dijelom je ostvaren iz: Italije, Njemačke, Austrije, Hrvatske, Srbije, Slovačke Republike, Mađarske.

Kretanja u ostvarenoj spoljnotrgovinskoj razmjeni Grada Derventa u periodu 2019.-2021. godine i učešće u spoljnotrgovinskoj razmjeni Regije Doboje, te Republike Srpske

i Bosne i Hercegovine u istom periodu ilustruju podaci Spoljnotrgovinske komore BiH, prikazani u sljedećim tabelama:

Ostvarena vrijednost izvoza i uvoza Grada Derventa u periodu 2019. - 2021. godine

Tabela br.6

Ostvarena vrijednost izvoza (u 000 KM)			Ostvarena vrijednost uvoza (u 000 KM)			Pokrivenost uvoza izvozom (u %)		
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.
335.772	296.637	333.075	278.071	251.583	303.807	120,75	117,91	109,63

Učešće Grada Derventa u izvozu Regije Doboj u periodu 2019. - 2021. godine

Tabela br.7

Ostvarena vrijednost izvoza regije Doboj (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u izvozu regije Doboj (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019. u (000 KM)	U %	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %
797.788	737.602	853.851	335.772	42,08	296.637	40,22	333.075	39,01

Učešće Grada Derventa u uvozu Regije Doboj u periodu 2019. - 2021. godine

Tabela br.8

Ostvarena vrijednost uvoza regije Doboj (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu regije Doboj (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	u %	2020.g.	u %	2021.g.	u %
600.200	533.762	675.545	278.071	46,32	251.583	47,13	303.807	44,97

Učešće Grada Derventa u izvozu Republike Srpske u periodu 2019. - 2021. godine

Tabela br.9

Ostvarena vrijednost izvoza	Učešće Grada Derventa u izvozu
-----------------------------	--------------------------------

Republike Srpske (u 000 KM)			Republike Srpske (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	U %	2020.g.	U %	2021.g.	U %
3.818.105	3.560.144	4.632.009	335.772	8,79	296.637	8,33	333.075	7,19

**Učešće Grada Derventa u uvozu Republike Srpske
u periodu 2019. - 2021. godine**

Tabela br.10

Ostvarena vrijednost uvoza Republike Srpske (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu Republike Srpske (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019. u (000 KM)	U %	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %
5.012.318	4.671.994	5.806.659	278.071	5,54	251.583	5,38	303.807	5,23

**Učešće Grada Derventa u izvozu Bosne i Hercegovine
u periodu 2019. - 2021. godine**

Tabela br.11

Ostvarena vrijednost izvoza Bosne i Hercegovine (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u izvozu BiH (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	U %	2020.g.	U %	2021.g.	U %
11.869.563	10.825.649	14.274.000	335.772	2,82	296.637	2,74	333.075	2,33

**Učešće Grada Derventa u uvozu Bosne i Hercegovine
u periodu 2019. - 2021. godine**

Tabela br.12

Ostvarena vrijednost uvoza Bosne i Hercegovine (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu BiH (u 000 KM) i u %					
2019.g.	2020.g.	2021.g.	2019.g.	U %	2020.g.	U %	2021.g.	U %
19.876.764	17.214.729	21.597.000	278.071	1,39	251.583	1,46	303.807	1,41

5. AKTUELNA PROBLEMATIKA

KLJUČNE PREPREKE ZA KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST

Analizirajući veoma detaljno ekonomsku i fiskalnu poziciju Republike Srpske, postoje prepreke i izazovi koje je potrebno otkloniti u narednom periodu, da bi unaprijedili konkurentnost i poboljšali produktivnost privrede Republike Srpske, što je ključno za poboljšanje ekonomskog statusa svakog pojedinca. Ključne prepreke, prema Programu ekonomskih reformi Republike Srpske za period 2022.-2024. godine, su:

1. Nizak nivo konkurentnosti i produktivnosti privrede;
2. Fiskalno preizdašan zdravstveni sektor, koji akumulira neizmirene obaveze;
3. Neefikasan javni sektor;
4. Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada, sa izraženom strukturnom nezaposlenosti;
5. Neodrživa demografska „slika“ Republike.

Nekonkurentna privreda dodatno je ugrožena i pogođena nelojalnom konkurencijom, zbog poslovnih subjekata koji posluju u sivoj zoni. Nezadovoljavajući nivo i kvalitet naučne produktivnosti, te zastarjela i nefikasna struktura privrede, utiču na nedovoljan rast produktivnosti privrede Republike Srpske. S druge strane produktivnost u suštini može biti jedini realan ekonomski „putokaz“ za moguće povećanje plata.

Zdravstveni sektor je opterećen neadekvatnom mrežom zdravstvenih ustanova, demografskom strukturom stanovništva, koja veoma nepovoljno utiče na njegovu održivost, velikom neefikasnošću sistema, a u isto vrijeme i sa njegovom prevelikom solidarnošću i socijalnom osjetljivošću, koja u mnogome prevazilazi paket usluga koji je optimalan, u skladu sa doprinosom svakog pojedinca sistemu.

Nefikasnost javnog sektora ogleda se prvenstveno u neefikasnosti javnih preduzeća, a postoji prostor i za unapređenje javne uprave Republike Srpske, prvenstveno kroz njenu digitalizaciju. Reformu javnih preduzeća treba posmatrati kroz tri segmenta, odnosno, javna preduzeća koja zahtijevaju budžetsku podršku, komunalna javna preduzeća u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, te strateška javna preduzeća od kojih se očekuje da budu profitabilna i da budu jedan od izvora prihoda Budžeta Republike, čija reforma mora da bude pažljivo sprovedena u cilju efikasnijeg poslovanja.

Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada dovodi do strukturne nezaposlenosti, negativno utiče na konkurentnost i produktivnost privrednih subjekata, dovodi do neracionalne upotrebe resursa, a sa druge strane povećava i troškove privrednim subjektima kako bi prekvalifikovali kadar. U oblasti visokog obrazovanja, školujući kadar za zanimanja za kojim Republika nema potrebe, stvara se iskrivljena slika na tržištu rada i stvara nezadovoljstvo onih koji završavaju fakultete za kojim tržište rada nema potrebu. Ujedno, Zavod za zapošljavanje je preopterećen administrativnim poslovima i nije u punoj funkciji posredovanja u zapošljavanju i sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja.

Demografska slika Republike Srpske, dugoročno posmatrano, predstavlja ključni problem sa kojim se Republika Srpska suočava i tek će se suočavati. Negativni demografski trendovi, dugoročno pogoršavaju poziciju tržišta rada i fiskalnu poziciju i održivost svih budžetskih davanja, smanjujući ponudu radne snage i dovodeći do starenja populacije. Posebne probleme negativne demografske prilike uzrokuju fondovima socijalne zaštite i utiču na adekvatnost ukupnih socijalnih davanja. Ako se tome još dodaju i trendovi migracija stanovništva, onda negativna demografska slika zahtijeva da u svim politikama u narednom periodu, politike koje utiču na poboljšanje uslova koji će dovesti do zadržavanja stanovništva na prostorima Republike Srpske, te na povećanje stope ukupnog fertiliteta, moraju da imaju prioritet.

PREGLED STRUKTURNIH MJERA ZA PERIOD 2022.-2024. GODINE

Prema Programu ekonomskih reformi Republike Srpske za period 2022.-2024. godine, a u skladu sa Smjernicama Evropske komisije i identifikovanim ključnim izazovima, strukturne mjere za period 2022.-2024. godine po ključnim izazovima i identifikovanim oblastima su:

KLJUČNI IZAZOV 1: POVEĆANJE ZAPOSLENOSTI, POSEBNO MLADIH, ŽENA I DRUGIH RANJIVIH GRUPA

- 1) Unapređenje povezanosti obrazovanja i tržišta rada i jačanje pristupa i kvaliteta obrazovanja,
- 2) Povećanje efikasnosti tržišta rada i institucionalno jačanje Zavoda za zapošljavanje putem unapređenja usluga korisnicima,
- 3) Uspostavljanje efikasnijeg sistema upravljanja naučnoistraživačkim i inovacionim potencijalom u Republici Srpskoj,

KLJUČNI IZAZOV 2: UNAPREĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA KROZ BLIŽU SARADNJU I KOORDINACIJU

- 4) Rasterećenje oporezivanja rada i smanjenje parafiskalnih opterećenja,
- 5) Jačanje podrške oporavku preduzetništva nakon pandemije kovid 19,
- 6) Unapređenje bezbjednog ambijenta za poslovanje,

KLJUČNI IZAZOV 3: POVEĆANJE EFIKASNOSTI JAVNOG SEKTORA, POSEBNO POBOLJŠANJEM USPJEŠNOSTI, TRANSPARENTNOSTI I ODGOVORNOSTI JAVNIH PREDUZEĆA

- 7) Restrukturiranje Željeznica Republike Srpske,
- 8) Optimizacija administrativnih procedura na republičkom nivou,

OBLAST 1: UPRAVLJANJE JAVNIM FINANSIJAMA

- 9) Smanjenje učešća izdataka za tekuću potrošnju u javnoj upravi,
- 10) Upravljanje lokalnim razvojem i unapređivanje usluga u oblasti lokalne samouprave,

OBLAST 2: ZELENA TRANZICIJA

- 11) Prelazak industrije ka zelenoj i kružnoj ekonomiji,
- 12) Uspostavljanje ekonomskih instrumenata za unapređenje sistema upravljanja posebnim kategorijama otpada,

OBLAST 3: DIGITALNA TRANSFORMACIJA

- 13) Elektronska uprava Republike Srpske – put prema digitalnom društvu,

OBLAST 4: POSLOVNO OKRUŽENJE I SMANJENJE NEFORMALNE EKONOMIJE

- 14) Reforma Inspektorata Republike Srpske,
- 15) Smanjenje sive zone u prikazivanju prometa pomoću implementacije novog sistema fiskalnih kasa,

OBLAST 5: ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I INOVACIJE

Mjera u okviru odgovora na ključne izazove.

OBLAST 6: REFORME EKONOMSKE INTEGRACIJE

- 16) Uređenje oblasti posredovanja u prometu nepokretnosti,

- 17) Jačanje infrastrukture kvaliteta i razvoj pravnog i planskog okvira u sektoru slobodnog kretanja robe po EU modelu,

OBLAST 7: REFORME TRŽIŠTA ENERGIJE

- 18) Reforma tržišta električne energije,
1. Unapređenje regulatornog okvira u oblasti elektroenergetskog sektora,
  2. Restrukturiranje i reorganizacija MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ a. d. Trebinje,

OBLAST 8: REFORME TRŽIŠTA TRANSPORTA

Mjera u okviru odgovora na ključne izazove.

OBLAST 9: POLJOPRIVREDA, INDUSTRIJA I USLUGE

- 19) Unapređenje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
20) Podrška prerađivačkoj industriji,
21) Digitalna transformacija industrije,
22) Smanjenje uticaja posljedica pandemije kovid 19 na turizam i povećanje broja stranih turista,

OBLAST 10: OBRAZOVANJE I VJEŠTINE

Mjera u okviru odgovora na ključne izazove.

OBLAST 11: ZAPOSŁJAVANJE I TRŽIŠTE RADA

Mjera u okviru odgovora na ključne izazove.

OBLAST 12: SOCIJALNA ZAŠTITA I INKLUZIJA

- 23) Unapređenje sistema socijalne zaštite,

OBLAST 13: SISTEMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

- 24) Reforma zdravstvenog sistema.

ZAKLJUČCI

Iz naprijed navedenog može se zaključiti sljedeće:

1. Finansijski rezultati poslovanja privrede Grada u 2021. godini pokazuju da su u privredi ostvareni ukupni prihodi veći za 25,02 % u odnosu na 2020. godinu, a ostvareni rashodi veći za 21,52 %.
2. Ukupna neto-dobit ostvarena u 2021. godini iznosi 52.681.278,00 KM, i u odnosu na 2020. godinu je veća za 61,55 %. Pozitivno je poslovalo 146 pravnih lica.
3. Ukupan neto-gubitak ostvaren u 2021. godini iznosi 3.846.454,00 KM, što je za 6,14% manje u odnosu na 2020. godinu. Sa gubitkom je poslovalo 45 pravnih lica.
4. Zaposlenost na području Grada Derventa na kraju 2021. godine je veća za 3,61 % u odnosu na isti period 2020. godine.
5. Broj nezaposlenih na području grada na kraju 2021. godine je manji za 33,33 % u odnosu na isti period 2020. godine.
6. Grad Derventa po vrijednosti ostvarenog izvoza u 2021. godini zauzima vodeće

mjesto u regiji Doboj, sa 39,01 % učešća u izvozu regije.

U ukupno ostvarenoj vrijednosti uvoza regije Doboj Grad Derventa učestvuje sa 44,97 %.

7. Izvoz Grada Derventa je u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu veći za 12,28 %, a uvoz je veći za 20,75 %.

8. U ukupnoj vrijednosti izvoza Republike Srpske u 2021. godini Grad Derventa je učestvovao sa 7,19 %, a u vrijednosti uvoza Republike Srpske sa 5,23 %.

Grad Derventa je u 2021. godini učestvovao sa 2,33 % u izvozu Bosne i Hercegovine, a 1,41 % u uvozu BiH.

9. Pokrivenost uvoza izvozom na području Grada u 2021. godini iznosila je 109,63 % , a u 2020. godini iznosila je 117,91 %.

OBRADIVAČ:

**ODJELJENJE ZA PRIVREDU I
DRUŠTVENE DJELATNOSTI**

PREDLAGAČ:

GRADONAČELNIK